

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Judecător: Nicolae Carcea
Dosarul nr. 21r-1030/19
1-17187083-02-21r-13112019

D E C I Z I E
În numele Legii
(dispozitiv)

03 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
având în componența sa:

Președintele de ședință
Judecătorii

Stelian Teleucă
Sergiu Furdui și Silvia

Gîrbu

Cu participarea:
Avocatului

Alexandru Bodnariuc

a judecat în ședință publică recursul condamnatului ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă plângerea depusă de către ***** , împotriva acțiunilor/inacțiunilor administrației Penitenciarului 13, privind îngradirea dreptului la întreveneri cu avocații.

Procedura de citare legală a fost efectuată.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.08.2017-09.09.2019;

Instanța de recurs: 13.11.2019 – 03.03.2020.

Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) p. 1) lit. c) Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admite recursul condamnatului ***** , se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Stelian Teleucă

Judecătorii

Sergiu Furdui

Silvia Gîrbu

Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, Judecător: Nicolae Carcea
Dosarul nr. 21r-1030/19
1-17187083-02-21r-13112019

D E C I Z I E
În numele Legii

03 martie 2020

mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:

Preşedintele de şedinţă
Judecătorii

Stelian Teleucă
Sergiu Furdui şi Silvia

Gîrbu

Cu participarea:
Avocatului

Alexandru Bodnariuc

a judecat în şedinţă publică recursul condamnatului ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă plângerea depusă de către ***** , împotriva acţiunilor/inacţiunilor administraţiei Penitenciarului 13, privind îngradirea dreptului la întrevederi cu avocaţii.

Procedura de citare legală a fost efectuată.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanţă: 11.08.2017-09.09.2019;

Instanţa de recurs: 13.11.2019 – 03.03.2020.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, a-

C O N S T A T A T :

Soluţia şi argumentele instanţei de fond:

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, a fost respinsă, ca inadmisibilă cererea condamnatului Veaceslav Platon adresată împotriva acțiunilor/inacțiunilor administrației penitenciarului 13, mun. Chișinău privind îngrădirea dreptului la întreveneri cu avocații, precum și obligarea administrației instituției penitenciare privind asigurarea accesului la întreveneri.

2. Pentru a se pronunța cu încheierea în cauză, instanța de fond a stabilit că, ***** a depus o plângeri în ordinea art. 473¹ CPP, împotriva administrației Penitenciarului 13, privind îngrădirea dreptului la întreveneri cu avocații.

3. În motivarea plângerii ***** a indicat că, administrația Penitenciarului 13, a îngrădit dreptul său la întreveneri cu avocații și anume: la data de 07-09 august 2017, la data de 29 septembrie 2017, la data de 19-22 decembrie 2017, la data de 26-29 decembrie 2017, la data de 03-06 ianuarie 2018, la data de 09-12 ianuarie 2018, la data de 19-23 ianuarie 2018, la data de 02-06 iulie 2018, la data de 09-13 iulie 2018 și la data de 16-20 iulie 2018.

Solicitările recurentului:

4. Împotriva acestei încheieri, recurs a declarat condamnatul ***** prin care a solicitat admiterea recursului, casarea totală a încheierii nr. 21-581/19 emisă de judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019 și remiterea spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet, prin care ar respecta procedura de judecare și toate drepturile deținutului într-un proces public.

5. În susținerea recursului condamnatul ***** a invocat că, nu poate fi de acord cu încheierea recurată din următoarele considerente:

6. Astfel, reiterează faptul că, de către instituția penitenciară i-a fost îngrădit dreptul la întreveneri cu avocații și anume: la data de 07-09 august 2017, la data 29 septembrie 2017, la data de 19-22 decembrie 2017, la data de 26-29 decembrie 2017, la data de 03-06 ianuarie 2018, la data de 09-12 ianuarie 2018, la data de 19-23 ianuarie 2018, la data de 02-06 iulie 2018, la data de 09-13 iulie 2018, care s-au prezentat la orele 15:30 și au solicitat să li se acorde accesul la întreveneri, însă le-a fost comunicat că: „**nu sunt locuri**”.

7. Astfel, împotriva acțiunilor Șefului Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, privind refuzul în acordarea dreptului la întreveneri cu apărătorul său, au fost depuse mai multe plângeri și în adresa organului ierarhic superior, precum Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare, întru realizarea drepturilor prevăzute în Statutul executării pedepsei de către condamnați referitor la executarea întocmai a Statutului, însă, sub un pretext formal, atât de către Șeful Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, cât și de către Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare, i se comunica formal că „**nu sunt locuri**”, prin ce continuă încălcarea dreptului la întreveneri cu ***** , atât de către Șeful

Penitenciarului nr. 13 - Igor Pîntea cât și de către Administrația Națională a Institutelor Penitenciare.

8. Menționează că, instanța de fond, nu a respectat prevederile art. 471 CPP, prin care este stabilit modul de examinare a prezentelor plângeri și anume în prezența deținutului și în ședință publică, însă instanța de fond, unipersoanl s-a expus asupra plîngerii date, ceea ce constituie un abuz al instanței prin care a lipsit petiționarul de a-și expune opina și a prezenta probe, într-un proces public.

9. Astfel, instanța urma să examineze plîngerea într-un proces public și în prezența deținutului, dar să nu facă trimitere eronat la art. 176 și 178 din Cod de executare, care de fapt se reglementează altă procedură și mai mult asupra unor acte emise de instituția penitenciară.

10. Conform art. 473¹ alin. (2) Cod de procedură penală, încheierile respective se contestă potrivit art. 472. CPP.

11. Prin urmare, consideră că are loc încălcări sistematice ale drepturilor și libertăților fundamentale consfințite de art. 13 al CEDO din partea unei instanțe naționale, parțiale și obiectivă, întru respectarea drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar în caz de respingere a pretențiilor înaintate în ordinea de recurs, Republica Moldova cu siguranță va fi condamnată de către CtEDO pentru abuzurile admise de o autoritate publică, or, în **cauza Guțu c. Republicii Moldova** curtea a constatat „*articolul 13 al Convenției garantează disponibilitatea la nivel național a unui recurs pentru a asigura esența drepturilor și a libertăților garantate de Convenție, indiferent de forma pe care acesta ar putea s-o ia în sistemul de drept național. Astfel, efectul articolului 13 al Convenției este de a cere asigurarea unui recurs intern care să se refere la esența unei „pretenții serioase și legitime” în temeiul Convenției și să acorde o redresare corespunzătoare*”,

Argumentele părților:

12. În ședința de judecată a instanței de recurs, avocatul Alexandru Bodnariuc, în interesele condamnatului Veaceslav Platon, a solicitat admiterea recursului declarat, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, cu remiterea cauzei la rejudecare, or, de către instanța de fond a fost încălcată procedura de examinare a plîngerii, înaintate în cazul dat.

13. Condamnatul *****, în ședința de judecată a instanței de recurs, nu s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea recursului în lipsa lui, dar în prezența avocatului său, refuzând să fie escortat în ședința de judecată.

14. Reprezentantul instituției penitenciare nr. 13 Chișinău, nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței, procedura citării legale, fiind legal efectuată, prin urmare Colegiul penal a dispus examinarea recursului în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de recurs:

15. Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, ținând cont de opinia participantului la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite cererea de recurs a condamnatului *****, cu casarea încheierii Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019 și cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

16. În conformitate cu prevederile art. 473¹ alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală RM, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plîngere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plîngerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plîngerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

17. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

18. Potrivit art. 449 alin. 2) lit. c) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

19. Conform prevederilor art. 441 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

20. Din materialele cauzei rezultă, că judecătorul a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu probele cauzei date astfel, pripit trăgând concluzia de a respinge, ca fiind inadmisibilă, plîngerea condamnatului ***** împotriva acțiunilor/inacțiunilor administrației penitenciarului 13, mun. Chișinău privind îngrădirea dreptului la întrevederi cu avocații, precum și obligarea administrației instituției penitenciare privind asigurarea accesului la întrevederi.

21. În acest context, Colegiul penal remarcă că, la examinarea cererii condamnatului *****, instanța de fond nu a analizat pretențiile lui, cu privire la faptul că, i-a fost îngrădit dreptul la întrevederi cu avocații, prin ce i-au fost

încălcate drepturile fundamentale garantate de art. 6 CEDO și art. 66 alin. (2) p. 6) CPP

22. Instanța, deși era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat prevederile legale și a pronunțat o încheiere nemotivată.

23. Prevederile art. 7 Cod de procedură penală, statuiază expres că, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

24. Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

25. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei încheieri eronate, or, în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului.

26. Subsecvent celor relatate Colegiul penal reține că, încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii.

27. Mai mult, din materialele prezentate nu este clar dacă argumentele invocate de condamnat au fost obiectul cercetării, instanța de recurs constată că ignorând rigorile menționate, dar și cerințele art. 373 Cod de procedură penală, instanța nu a analizat și examinat materialele cauzei în raport cu motivele invocare de recurent, or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, lipsesc careva date privind examinarea fondului cauzei. În plus, condamnatul, în cererea sa a indicat că, Șeful Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, a refuzat categoric să îi acorde dreptul prevăzut de lege, pentru a dispune de întrevederi, încălcând-i astfel dreptul deținutului la întrevederi cu apărătorul său.

28. Or, condamnatul în plângerea adresată instanței de judecată indică că, *pe marginea acestui fapt au fost depuse mai multe plângeri și în adresa organului ierarhic superior, precum Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare*, întru realizarea drepturilor lui ***** prevăzute în Statutul executării pedepsei de către condamnați referitor la executarea întocmai a Statutului, însă, sub un pretext formal, atît Șeful Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, cît și Administrația Națională a Instituțiilor Penitenciare, i-a comunicat formal că „**nu sunt locuri**”.

29. Prin urmare, până a se adresa instanței de judecată, condamnatul s-a adresat în nenumărate rânduri Șefului Penitenciarului nr. 13, Igor Pîntea, cît și Administrației Națională a Instituțiilor Penitenciare, cu cerere de a-i fi acordat dreptul la întrevedere cu avocatul său, însă sub pretextul că, nu sunt locuri, i s-a

refuzat în exercitarea acestui drept, fapt ce denotă că, condamnatul a respectat procedura prealabilă, ceea ce și la determinat să se adreseze în instanță.

30. Colegiul penal constată neîntemeiată aprecierea instanței de fond precum că, condamnatul nu a prezentat instanței careva adresări către Administrația Națională a Penitenciarelor, or, potrivit prevederilor art.

31. În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei.

32. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că, nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

33. Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea și în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

34. Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un șir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse și în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

35. Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că, concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanțele ierarhic inferioare fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

36. Prin urmare, în conținutul încheierii atacate nu se regăsesc probele, datele și documentele în baza cărora instanța de fond urma să-și formeze concluzia și să-și întemeieze soluția.

37. Colegiul penal reiterează prevederile art. 436 alin. (1), (2) CPP, care statuiască expres că, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. *Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.* Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

38. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate și remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

39. Astfel, reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

40. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

41. Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admite recursul condamnatului *****, se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 septembrie 2019, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Stelian Teleucă

Judecătorii

Sergiu Furdui

Silvia Gîrbu